

A Miniszttertanács tárgyalta

Munkaprogram a minőségsszabályozási rendszer továbbfejlesztésére

Termékeink versenyképességének döntő tényezője a kifogástalan minőség, ezért nagy a jelentősége annak, hogy minden vállalat, valamennyi dolgozó a pontos, jó munkában legyen érdekelt, s ehhez a feltételeket is mindenütt megteremtjük. Mindezt nagy mértékben műlik a közgazdasági szabályozókon, de nagy a szerepe a szigorú ellenőrzésnek, s szükség esetén a felelősségrevonásnak is, amelyeknek együttes alkalmazásáról a minőségsszabályozás tizenhárom eszendeje érvényben levő rendszer intézkedik. A kormány-szervek időről időre megvizsgálják a rendszer hatását, feltárják gyengeségeit, és ahol szükséges, módosítanak. A gazdasági bizottság ezúttal is a továbbfejlesztésről döntött, jóváhagyta ennek munkaprogramját, amit a kormány csütörtöki ülésén meg erősített.

Az alapvető az, hogy a vállalatokat érdekeltté kell tenni a kifogástalan minőségű munkában, s ha valamelyik szabályozó erre nem eléggé alkalmas, azt „át kell hangolni”. Ebből adódik, hogy a munkaprogram szerint fontos feladataik vannak az ágazati minisztereknek csakúgy, mint a pénzügyminisz-

tereknek, az Országos Anyag- és Árhivatal elnökének és a minőségsszabályozási rendszert koordináló Magyar Szabványügyi Hivatal elnökének. Közülük az illetékesek ismét alaposan áttanulmányozzák az áruk minőség szerinti differenciálásának helyzetét, annak lehetőségét, hogy az átlagosnál jobb minőség esetén az ár is magasabb lehessen, gyengébb minőség esetén azonban kötelező engedményt adjanak. Átvizsgálják a hibás árukkal kapcsolatos ár- és költség-számolási előírásokat, továbbá a fogyasztók érdekvédelmének helyzetét, annak jogi hátterét. Ahol szükséges, kidolgozzák a hatásosabb szabályozást.

Az ösztönzés azonban nem az egyedüli módszer, különösen olyan esetekben nem, amikor valamely rendelők kiadott helyzetbe kerül monopólium helyzetben levő szállítóval szemben. Fokozott ellenőrzésre és az eddigieknél hatékonyabb szankciókra van szükség a szállítási szerződések megszegésével a rossz minőségű, hibás termékek előállításával szemben. S szükséges az is, hogy a felügyeletet gyakorló miniszteriumok több segítséget nyújtsanak a vállalati minőség-

szabályozási rendszerek, s ehhez a szervezeti és műszaki feltételek megteremtéséhez.

A munkaprogram valamennyi feladatra határidőt szab, magában foglal azonban jó néhány olyan intézkedést is, amit már most és ezután folyamatosan végre kell hajtani. Már most hatékonyabb szankciókat kell alkalmazni a szállítási szerződések megszegésével, a rossz minőségű, hibás termékek előállításával szemben, érvényt szerezni az állami szabványoknak, és a minőségügyi követelményeknek. Az árhatalmokat ezúttal fokozottan vizsgálják, hogy a minőség összhangban van-e a termék árával, gyengébb minőség esetén megfelelő árengedményt kap-e a vásárló, ahol pedig minőségi fokozatok vagy osztályok vannak érvényben, ennek megfelelően differenciálják-e az árak.

A munkaprogram szerinti egyéb intézkedéseket a további hónapokban kell kidolgozni. A Magyar Szabványügyi Hivatal elnöke a jövő év közepén ad jelentést a gazdasági bizottságnak a munkaprogram végrehajtásának helyzetéről. (MTI)

Bürokrácia és demokrácia

A címben foglalt két szó aligha illik egymáshoz. Mint tűz és víz, annyira nem tűrik egymást. Ez az emberek vágyában, sőt követelésében is az ellenkező póluson foglalnak helyet: a bürokráciát visszaszorítani, a demokráciát pedig szélesíteni, még inkább kibontakoztatni szeretnénk.

A bürokrácia növekedése a demokrácia ellenében hat, azt gátolja, csökkenti, a demokrácia fejlődése pedig a bürokrácia sírásója. Ezek a nyilvánvaló és ismert felismerések, persze, önmagukban még nem jelentik a valóság megváltoztatásának kizárólagos garanciáját.

Márpedig a valóság megváltoztatandó, éppen azért, mert ebben a világban, a mi életünkben is szüntelenül együtt van jelen a bürokrácia is, a demokrácia is. Le kell szögeznünk rögtön, hogy ez a tény önmagában még nem valamiféle gyengeség jele, sőt — bármilyen furcsán hangozzék is — egyfajta tünete a fejlődésnek. A bürokrácia, a papírmunka ugyanis gyakran következik az élet minden területén abból a tényből, hogy a legkülönbözőbb munkafolyamatok az iparban, a tudományban, a mezőgazdaságban, az iránnyításban — technikailag, technológiailag — mind fejlettebb színvonalra emelkednek, s ezekben a folyamatokban a fizikai erőt, sőt az agy

munkáját is bizonyos mechanikus műveletekben mindinkább helyettesítik olyan eszközök, amelyek a papírt fokozottabban igénybe veszik. Gondolhatunk itt a lyukkártyára éppen úgy, mint a számítógépek memóriagységeire és sok minden másra. Nyilvánvaló az is, hogy ezzel a folyamattal egyidejűleg megnőtt az ellenőrzésnek, az irányításnak, a fejlesztésnek stb. is egy „papírra-tettebb”, bürokratikusnak tetsző formája.

Tehát kár lenne a bürokráciát kizárólag úgy értékelni, mint valamilyen emberi gyengeséget, amely valami átokként nehezedik ránk. Nem. A bürokrácia megszületésének objektív alapjai a társadalom fejlettségének, berendezkedésének, hagyományainak adott fokától függenek, nem véletlenül jöttek létre, s az emberiség történetében távolról sem a mi világunk az első, amelyben gondot okoznak. Nem a pusztán létükkel — amely bizonyos mértékben, optimális körülmények között szükséges, üdvös, sőt nélkülözhetetlen — hanem a túlbujánzásukkal.

Természetesen, amikor a bürokráciát szapuljuk, mindnyájan erre a túlbujánzásra gondolunk. És mikor érzékeljük túlzásnak a bürokrácia jelenlétét, méreteit, erőit? Éppen akkor, amikor már nem társadalmilag szükséges és hasznos funkciókat tölt be, hanem kártékonyakat. Ezeket vég nélkül sorolhatnánk, ám közülük kettőt van csak hely itt kiemelni, méghozzá a két legnyugtalanítóbbat:

Az egyiket a kapitalizmusban is sok és sokféle kritika éri, s ez nem más, minthogy a bürokráciának rendkívül nagy a vitalitása: hajlama van rá, hogy önmagát minduntalan újratermelje, sőt bővítsse, s ezáltal rendkívül nagy energiákat von el a társadalomtól. A Parkinson-könyvek magyarországi népszerűsége is mutatja, hogy e jelenségekben sok hasonló motívum fedezhető fel az egész világon. Nálunk is érezhető, hogy a papír- és aktagyártás egy ponton túl olyan kényszerhelyzeteket tud előidézni, amelyekben azt a látszatot kelti, mintha csak újabb papírokkal, papírtákkal, szabályzatokkal, paragrafusokkal lehetne leküzdeni őket. Márpedig ez a bürokrácia „nagy csele”, mert a fentiek éppen a vártak az

ellentétét, a bürokrácia tovább; növekedését idézik elő.

A kudarcok aztán újra meg újra felszínre hozzák azt a felismerést, amit ma közkeletű kifejezéssel úgy szoktunk emlegetni, hogy az emberi tényező megnövekedett szerepével kell jól élnünk. Csakis az ember, a gondolkodó, a világra bonyolultságán felülemelkedni, abban eligazodni tudó ember képes megállni parancsolni ennek az áradatnak.

De hogyan? És itt következik a bürokrácia kártékony-ságának másik fontos eleme. Csak felelősséggel léphet közbe az ember, de a bürokrácia éppen a felelőtlenségre nevel, sőt annak kedvez. A bürokrácia sokszor azért is virul, mert kiválóan alkalmas arra, hogy papírok, akta-ák mögé bújjanak azok, akik a papírok nélkül nem képesek vagy nem akarnak kiállni valami mellett, vagy ellen. A felelősség elől segít elbújni a bürokrácia, a maga papírtermelő és értekezlet-szaporító mechanizmusával, amely — mint látható — már nemcsak valamely munkamenet vagy irányítási rendszer mechanizmusa lehet, hanem az emberek életvitelének, a világukhoz, sőt a saját jövőjükhöz való viszonyának a mechanizmusa is.

És ez az a pont, ahol a bürokrácia a demokráciára is a legveszélyesebb. A demokrácia ugyanis feltételezi a jelenben s közéleti ismeretekben érett emberek felelősség-érzetét, felelősségvállalását. Vagyis éppen azt, amiről a bürokrácia leszoktatni igyekszik az embert.

Ezért aztán csakis a bürokrácia elleni céltudatos küzdelem segíthet bennünket abban, hogy tovább szélesítsük a szocialista demokráciát. Ez utóbbi pedig legfőbb politikai és emberi céljaink egyike. Hiszen olyan országot akarunk építeni és tovább építeni, amely minden külső-belső nehézség ellenére megteremt valamennyi dolgozó, tisztességes állampolgára számára a jó közérzetet, a jól végzett munka lehetőségét és örömet, a kulturált életmódot, a boldogulás biztos me-nyét és tudatát.

Ezért a demokrácia olyan eszköz, amelyet magunk formálunk — magunknak. Többek között a bürokrácia ellen folytatott szívós, körültekintő harcunk révén is.

Cs. I.

Balesetek és okok

Berettyóújfalui helyzetkép

A berettyóújfalui városi és járási Közlekedésbiztonsági Tanács júniusban tartotta elnökségi ülését. Az ülésen egyebek között tájékoztató hangzott el a berettyóújfalui járásban idén bekövetkezett közlekedési balesetekről, azok tanulságairól.

Az ismert adatok sajnálatos módon azt bizonyították, hogy az említett járásban a közlekedési helyzet — az előző évekhez viszonyítva — kedvezőtlen. Összehasonlítva a 1980 és 1981 első öt hónapját és megállapították, hogy a sérülések, balesetek száma jelentős emelkedést mutat. Az előző év értékeit időszerűségi adatok alapján 26, 1981 első felében 47 személyi sérüléses baleset történt. Az események száma különösen május hónapban emelkedett rohamosan: ebben az időszakban 22 sérüléssel járó közúti baleset következett be.

A baleseteknél egyenként lefolytatott vizsgálatok eredményeképpen megállapították, hogy a tragédiákat néhány általános jellegű szabálytalanság okozta, így a nem az előírásnak megfelelő kanyarodás, az elhaladási elősőbbesség nem biztosítása, számos esetben a figyelmen kívül hagyás, a gondatlan vezetés. Gyakoriság is idéztek elő balesetet, igaz mindössze kétszer.

A városi és járási Közlekedésbiztonsági Tanács balesetekértékelő csoportja megállapította továbbá, hogy a baleseteket okozó személyek az utóbbi években nem vettek részt szervezett KRESZ-oktatásban. Az értékelés során ösztönöztek, hogy két baleset bekövetkezésében jelentős szerepet játszott bizonyos forgalomszervezési hiányosság.

Érdemes okulásul két tipikus példát ismertetni. N. Sándor ártándi lakos Babette típusú segédmotorokerepárjára felültette 8 éves gyermekét, aki el is indult a járművel. Szinte természetes következményként a gyermek elvesztette a jármű feletti uralmát, előbb egy gyermek-kocsinak ütközött, amely a benne fekvő csecsemővel felborult, majd tovább haladva elütött egy idős asszonyt, aki

súlyosan megsérült. A felelőtlenség tragédiák sorozatát okozhatta volna...

A másik példa is tanulságokkal szolgált. Berettyóújfalu külterületén, a 42-es számú főútvonalon vezetett személgépkocsiját Zs. L.-né bekécsabai lakos. Vezetés közben bekapcsolta az autó rádióját, kellemes muzsikát szeretett volna hallgatni, ám a rádió kapcsológombja leesett a kocsijára. A személgépkocsi vezetője lehajolt, hogy felvegye, közben elvesztette uralmát a jármű felett — az árokba borult. A szerencsének köszönhetően csak, hogy könnyen sérült, de gépkocsijában nagy anyagi kár keletkezett.

TÉNY: A tehergépkocsi nevéhez méltóan teherrel, de lyukas platóval száguld az úton Polgár felé, erős szélben, kisebb szélviharban. A gabona hatalmas sávokban ömlik, kavarog mögötte, terül az árokba, személgépkocsikra, árokba.

ELSŐ MAGYARAZATI LEHETŐSÉG: Újfajta vetési módszer. Teherautóról kell végezni, a légáramlás segítségével, viszont kellő hatékonyság csak megfelelő sebességénél érhető el, amit csak az aszfaltút biztosít. Aszfalt pedig még nem borítja a tejjel-mézszel-gabonával folyó magyar Kánaán-völgy dűlőit — tehát a gépkocsinak a főútra kell kimenetnie.

MÁSODIK: Magyarországon minden növekedik, kivéve a termőföldterületet, ami jelentősen megcsappant az utóbbi években — néhány tízezer hektárral — az ipari beruházások, környezetszennyezés stb. következtében. Ezért mostantól kezdve kihasználjuk az árokpartot, az aszfaltút szélét, minden picinyke rögtön, amibe vetni lehet valamit...

HARMADIK: A tudomány legújabb csodája — majd jön a Deltában is — az a felfedezés, ami egyelőre még ki-

MÁLNASZÜRET

A ráckevei Aranykalász, a diósjenői Börzsönyfalja és a nógrádi Beke termelőszövetkezetek közös vállalkozásában termőhelyi málnahűtőt létesítettek. Nógrád községben a határidőre elkészült hűtőházban szezononként hatvan vagon málnát tudnak feldolgozni. A képen: diákok is segítenek a málna szedésében (MTI fotó—KS)

sérleti stádiumban van, ennék lehettünk tanúi: jelentős benzinköltséget lehet megtakarítani, ha az autót nem a benzint hajtja, hanem a kerekek gurulnak gabonán. Ha beválik, minden utunk buzburkolatot kap, kerül, amibe kerül, de jó a hatékonyság!

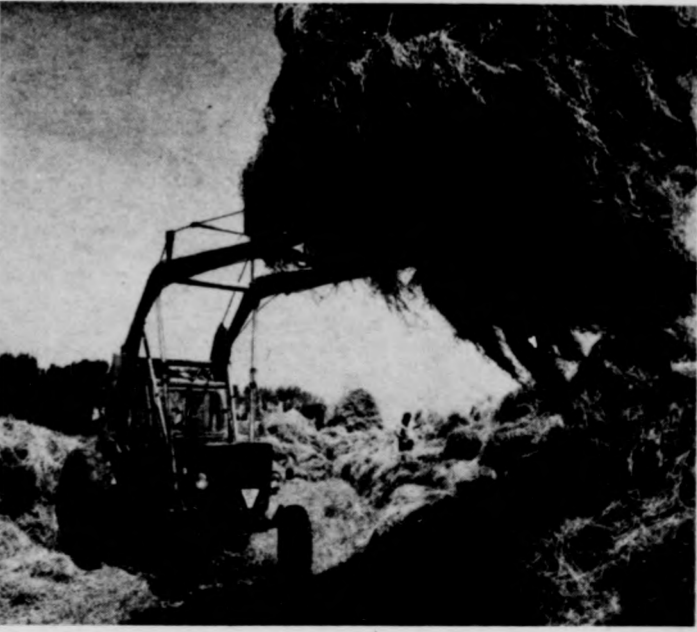
Magyarázatok

NEGYEDIK: Le kell aratnunk a gabonát, de nincs ilyen sokra szükség. Hiszen jó kövér nép a magyar, a kenyérfélék viszont hizlalnak. Egyszerűbb így megszabadulni, finoman, minden feltűnés nélkül a búza egy részétől.

ÖTÖDIK: Forgatják az első igaz magyar krimiparódiát, amin majd kacagni is lehet. A sofőrre a tsz-ben büntetést szabtak ki, mert többet szállított és túldolgozta magát, azon kívül visszaadta a fele fizetését, büntületében, hogy nem dolgozott meg érte. Ezért a rendőrség, a tsz-elnök és a főagronómus vállalva üldözik az országúton, Trabantokban, akik majd a lecsorgó gabonán fognak csikorogva csúszkálni. Istenem, de jó, könnyű kis nyári szórakozás lesz, ha vetjük a mozikban!

Határjárás a Hajdúszoboszlói Állami Gazdaságban

A kedvező időjárást kihasználva a mezőgazdasági üzemekben több munkát is végeznek egyszerre a földelken. Így munkálkodnak a Hajdúszoboszlói Állami Gazdaságban is, ahol a napokban fejezik be a hatvan hektárnyi vetőmagnak való borsó betakarítását. Most a lucerna második kaszálásának szénáját

A második kaszálási széná gyűjtése (MTI fotó: Oláh Tibor felvétele — KS)

Sz. G.

Öt plusz kettő

2

Ahány ház, annyi szokás — mondja a népi bölcsesség, s igazsága érvényes az ötnapos munkahét bevezetésének módozataira is. Hiszen a rendelet nemcsak megengedi, hogy a vállalatok maguk döntsék az áttámasztás részleteiről; de meg is követeli a lehetőségek pontos számbavételét, a belső erőket jobban kihasználását. A tartalékok

Három éve készülnek

A Dohánygyárban Be-senszky Dániel, a munkaiügyi osztály vezetője segít a tájékozódásban. Meglepődöm, amikor elmondja: itt már 1978-ban mérlegelték az ötnapos munkahét bevezetésének lehetőségét.

A Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium illetékesei tették fel a kérdést: vállalkoz-e a kísérleti szerep? Vállaltuk, és így már 1978-ban megszülettek azok az anyagok, feljegyzések, amelyek az áttérés el-képezhető módozatait tárgyalták. Később azonban egy kissé feledésbe merült az ügy, csak tavaly került ismét teretkére.

A Dohánygyárban azonban nem felejtkeztek meg az ötnapos munkahét eszméjéről, amit két dolog is mutat. Az egyik: az utóbbi években szisztematikusan hajtottak végre olyan műszaki korszerűsítéseket, amelyek a valamikori munkaidő-csökkenés nehézségeit enyhíthetik. A másik: az idei terv elkészítésekor — bízva az áttámasztás közeli lehetőségében — az évi ütemezésnél már az új munkarendet is figyelembe vették.

Miért akarták a gyárban mielőbb bevezetni az ötnapos munkahétet? Csak egyetlen okot emelünk ki, az is elég magyarázatul szolgál. A hárommunkásos körében — közöttük nagyon sok a nő — egyre nagyobb volt a fluktuáció, gyakori volt a megbetegedés, a 40–45 éves emberek közül sokan fáradtnak, öregnek érezték magukat. A vezetők világosan látták: több időt kell biztosítani a szervezet regenerálására.

Alapos előkészítés után

Nagyüzemi tapasztalatok Debrecenben

pedig minden „házbán” más-hol rejtőzködnek.

Az alábbiakban mégis konkrét példákat mutatunk be. Az ok: az eltérések mellett azért akadhat az intézkedések között olyan is, amely másutt, sok egnél hasznos lehet. De segíthet az is, ha valahol a Debreceni Dohánygyár, vagy a Hungária Műanyagfeldolgozó Vállalat 2. számú debreceni gyáregységének módszereit olvasva megjegyzik: nálunk így nem szabad csinálni.

Csak négy van?

A bevezetésben említett mondas (ahány ház annyi szokás) igazságan mit sem változtat az a tény, hogy az ötnapos munkahét bevezetését megelőző intézkedéssorozat az egyes vállalatoknál szinte pontról pontra meg-egyeznek. Helyzettelmerés, programtervezet, vita, demokratikus fórumok, módo-sítások — bevezetés. A Hungária Műanyagfeldolgozó Vállalatnál sem volt ez más-ként, különbséget talán csak az jelentett, hogy itt a vállalati intézkedési terv mellett készült még egy, amely a gyáregység sajátosságait veszi figyelembe.

A Műanyaggyárban a fizikai dolgozók többsége három műszakban dolgozik, s ez azért lényeges, mert számukra igazán jelentős, heti négy-órás munkaidő-csökkenést jelent az áttámasztás. A vállalat viszont nem terhelte kevesebbet — gondoskodni kell a pótlásról. A lehetőségeket már a Dohánygyár esetében megjegyeztük: új, nagyobb teljesítményű gépek, vagy normaszigorítás.

A Műanyaggyárban elmondták — Tóth Pál műszaki vezető és Oláh Mária, a munkaiügyi osztály vezetője —, hogy nagy gondot fordí-

désével biztosítják a változatlan teljesítményeket. Mi tagadás, ez utóbbit nem veszik jónéven a dolgozók. Különösen olyan területeken, ahol eddig sem szórakozással töltötték el a napi nyolc órát.

tottak a hatóság szervezési megoldásokra. Véleményük szerint a munkaidő-kiesésből származó veszteségeket 70 százalékkal sikerül ily módon pótolni, s a munkások-zelek szaporább mozgásával „csak” 30 százalékat kell el-lensúlyozni.

A Hungária Műanyagfeldolgozó Vállalat debreceni gyáregysége példát szolgáltatott arra is, hogy az ötnapos munkahét nem feltétlenül jelent állandó szabad szombatot és vasárnapot. A technológiai folyamatok ésszerű szervezése, a gazdaságosság megköveteli bizonyos gépek állandó üzemelését, s ez együtt jár a dolgozók egy részének hétfői foglalkoztatásával. Persze ők sem károsodhatnak: a heti két pihenőnapját mindenki megkapja — ha nem is mindig szombaton és vasárnap.

Különösen érdekes, eredeti változatot vezettek be egy másik területen. Az egyik héten hat napot dolgoznak abban az üzemrészben, a következők viszont csak négyet. Így minden második hétvégén három teljes nap jut a családra, pihenésre, művelődésre, szórakozásra — esetleg keresetkiegészítésre.

Segít a véleménycsere

A Dohánygyárban és a Műanyaggyárban tehát már ötnapos munkarendben dolgoznak a munkások és alkalmazottak. A következő hetek, hónapok tapasztalatait bizonyára hasznosítják majd azok a vállalatok is, amelyek még csak ezután próbálkoznak a változtatással.

A közelmúltban, június végén a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság megyei csoportja konzultációt tartott az ötnapos munkahétről, fórumot teremtve ezzel a vitához, a véleménycsere-re. Hasonlóra — akár az

SZVT, akár a tanács, akár más, alkalmas intézmény szervezésében — a későbbiekben is szükség lenne. A tapasztalatok kölcsönös kicserélésére, a hasonló gondok megválaszolására lépésről lépésre közelebb vihet valamennyiünket az ötnapos munkahét bevezetésével együttjáró — ma még talán csak részben látható — problémák legjobb megoldásához.

(Vége)

Görömbölyi László

Szomszéd megyék életéből

Kölcsönadott tehenek

A Héki Állami Gazdaság új ötlet megvalósításához kezdett hozzá, hogy tehetősebbé váljon. Beruházási lehetőségeit meghaladó férőhelybővítés helyett a háztáji üsző-kihelyezésben látják a legnagyobb lehetőséget a tehenállomány gyarapítására, egyúttal a tejtermelés növelésére. Idén több mint negyven környékbeli gazda 93 vemhes üszőt vagy tehenet vett kölcsön a gazdaságtól, s már eddig csaknem száz ezer liter tejet értékesítettek a kistermelők a gazdaságon keresztül. A háztájiban fejt mennyiség mintegy három százalékkal növelte a gazdaság összes tejmennyiségét és ugyanennyivel várhatóan az év végén kiosztásra kerülő tejpremiúmot is — olvashatjuk a Szolnok megyei Néplap leg-utóbbi szerdai számában.

Debrecenre hivatkoznak az egrestermelők?

A Debreceni Konzervgyár körzetében termelik az ország pöszmétékszerűnek hetven százalékát. A gyár az egres jelentős részét is hajdú-bihari vonzókörzetéből szerzi be, ezért nagy gondot jelent a Békés megyei egrestermelőknek, hogy a Békéscsabai Konzervgyár ebben az évben már nem dolgoz fel egrest. Az izletes gyümölcs a kis- és nagytermelőknél túlerik, a ribizlihez hasonlóan. A Békés megyei ÁFESZ és ZÖLDERT illetékesei a jogos panaszaikat elkerülő mindenekelőtt csak az előzetes szerződés közt ajánlják a termelőknél, mert csak a leszerződött mennyiség átvételére képesek. Sajnos, az ezen felüli gazdag termés piaca rendkívül rossz Békés megyében — tájékoztatja olvasóit a Békés megyei Néplap elmúlt vasárnapi száma.

Olcsóbb állattenyésztési épületek

Néhány éve azzal a céllal hozták létre a szabolcs-szatmári TESZÖV műszaki irodáját, hogy önköltségesen készített tervdokumentációkkal és szaktanácsadással segítse a termelőszövetkezetek házilagos építési beruházásainak megvalósítását — tudósítja olvasóit a Kelet-Magyarország július 6-i száma. Ez év első felében Szabolcs-Szatmárban csaknem száz gazdálkodó szerv kezdett el különböző építkezéseket saját erőből — a műszaki iroda tervei alapján. Ez az iroda kezdeményezte újabb az önköltségszökkentés érdekében, hogy az új állattenyésztési telepek épületeit bogárfavázás szerkezet alapján építsék fel. Ugyanis jelenleg ez a legolcsóbb építési módszer.

Műszaki hiba és emberi gondatlanság

A tűzkárok megelőzéséért

A megye állami gazdasá-

gaiban, termelőszövetkezeteiben a szűk takarmányok és szemes termények betakarításával egyidejűleg megkezdődött a szarítókészítők modern, különböző biztonsági berendezésekkel ellátott szarítók eseteként műszaki hibából, legtöbbször azonban a technológiai utasítások be nem tartásából, emberi gondatlanságból kigyulladhatnak, igen nagy kárt okozva a szarítandó terményben és a berendezésben egyaránt. Tavaly a terményszarítóknál kárelőfordulás volt — csaknem egymillió forint kárt okozva. Az esetek többségében a technológiai utasítás megszegése volt a tűz oka.

A tűzesetek megelőzésére vonatkozó tűzvédelmi szabályokat rendeletek határozzák meg. Ennek ellenére — mivel a terményszarítóknál évente több tűz következik be (az idén eddig már kettő) — indokoltnak tartjuk felhívni az illetékes gazdasági vezetők, a szakemberek figyelmét a szarítók kapcsolatos alapvető tűzvédelmi szabályok megtartására.

A berendezéseket a gyártó vállalat által meghatározott és a helyben kidolgozott technológiai, kezelési és tűzvédelmi utasítás szerint kell üzemeltetni.

A szarítóüzem vezetője, a gáz- és olajfogyasztó tüzelőberendezés kezelője megfelelő tűzvédelmi ismeretekkel és érvényes tűzvédelmi szakvizsgával rendelkezzen.

A berendezés kezelője megfelelő és rendszeres ismételt tűzvédelmi kioktatásban kell részesíteni.

A technológiai tűzveszélyességének megfelelően a tűzvédelmi felszerelésekkel kell a berendezésben tartani.

Biztosítani kell a gyors tűzjelzés, szükség esetén a megközelítés és tüzlés fel-tételeit.

A berendezések környékén, a szarítóüzemekben a lehető legkevesebb éghető anyag tárolására kell töre-

kedni és a környéket tisztán kell tartani.

A szarítóüzem területén a berendezést, annak tároló-terét és a tartós raktározási helyét őrizet, felügyelet nélkül hagyni nem szabad. Munkaszüneti időben legalább kétóránként ellenőrzést kell végezni.

Szarítás előtt a szemes termény lehető legnagyobb mérvű tisztítását el kell végezni.

A berendezések karbantartását — különös tekintettel a hőmérsékletszabályozókra — nagy gondossággal és szakszerűen kell végrehajtani.

A forgódobos gyorszá- rítók által előállított készterméket (például lucernaliszt) a tartós tárolóterben való elhelyezés előtt 36 órára pihenőt tárolóban kell tartani. A két tárolóter (raktár) közös légtérű nem lehet.

A berendezésből kikerülő készterméket pihentetés nélkül felhasználásra, vagy tartós tárolásra kiadni nem szabad.

A pihentetőben legfeljebb 2 méter magasban és 1–1 zsák széles ikersorban lehet máglyázni, s a sorok között legalább 1 m széles közlekedési utat szabadon kell hagyni. A pihentetőből a tartós tárolóba való átszállításkor szűrőpróbaszerűen, mintavétel útján ellenőrizni kell a termék hőmérsékletét.

Más anyag szarítására történő áttámasztásnál próbáuzemelését kell végezni, és ennek alapján kell a szarítás technológiáját kidolgozni, valamint tűzvédelmi előírásait meghatározni. A szarítóüzem-re vonatkozóan a gazdaság vezetője tűzvédelmi utasítást köteles kiadni, melyben a szarítóüzem használatára vonatkozó előírásokat rögzíteni kell.

A szarítóüzemek vezetői a személyi és tárgyi feltételek biztosításával az előírások betartásának ellenőrzésével járuljanak hozzá a tűzek megelőzéséhez.

Hajdú-Bihar megyei Tűzoltó-parancsnokság

Arkagyij Sztrogackij — Borisz Sztrogackij:

— Tréfáltam — mondta. — Ne félj. Kiun kis ideig dülöngélve és szipogva állt, tenyerével céltalanul csapdosta köpenyét, aztán bemászott az árokba. Kiun kimászott az árokból, s egy csomagot dugott az inge alá.

— Persze könyvek — mondta Rumata.

Kiun a fejét rázta.

— Nem — válaszolta rekedten. — Csupán egy könyv. Az én könyvem.

— De miről írsz?

— Attól félek, nem érdekelné őt, nemes don. Rumata felsóhajtott.

— Ide hallgass, Kiun — kezdte Rumata. — Tréfáltam. Ne félj tőlem.

— Nagyszerű világ — mondta Kiun. — Vidám világ. Mindenki tréfál. Még a nemes Rumata is.

— Tudod a nevetem?

— Tudom — mondta Kiun. — A homlok-aroncsáról ismertem fel. Úgy megőrültem, amikor összetalálkoztam önnel az úton.

— Tudod, én azt gondoltam, hogy kém vagy. A kéme- ket mindig megölöm.

— Kém... — ismételte Kiun. — Hát persze. A mi korunkban olyan könnyű és jövedelmező kémnek lenni. A mi hősrünk, a nemes don Reba, szívén viseli, hogy megtudja, mit beszélnek és gondolnak a király alattvalói. Én szeretnék kém lenni. Űlök, iszogatok és fűlelek. Néha úgy teszek, mintha feljegyzném a beszélgetéseket, és a megretten emberek odatölnék hozzá- zám, s felkínálják barátságukat és erszényüket... Micsoda remek elfuvargatás, ugyebár, nemes don? Egy tizenöt éves kölyöktől, a Hazafisi Iskola növendékétől hallottam...

— Es mit mondtál neki? — kérdezte kíváncsian Ru- mata.

1914. december 12-én letett, de édesapját csak esztendő múlva ismerte meg — az első világháború katonái fia születése egy héttel fogták el a fronton.

A húszas éveken a tékel szerzett kisve- valamit enyhített a né- család nehéz sorsán, nagy válság elsöp-

Út a m

— Hódmezővásárhely- születtem, szegény sor- tunk, édesanyra sőt két fiúgyermek nevé- minden gondja, amíg- apám 1920-ban haza- a fogságból. Az elem- la után a gimnázium- Hódmezővásárhelyen- tem. Abban a híres is- vettem észre, hogy é- dom a matematika ir- nulmon szinte nem is- ezt a tárgyat. 1933-ba- iratkoztam a szegedi- matematika—fiziká- sz-

— Az első analízis- lat órán Kalmár László- adott egy példát, ami- dül én tudtam meg- Megkérdezte: nem- kedvem bemenni az- kollégiumba? Így- ahhoz a kivételre le-

A legenda

— A budapesti- kollégiumot Eötvös- alapította édesapja, József tiszteletére. A- di ennek a filológus- Eötvös Loránd nevet- Pesten a humanis- mellett csak egy-két- jutott be — így- akkoriban a termé- mányokkal foglalkoz- Szegeden viszont- „dögészek” tanultak.

— Mi volt az a- amely az Eötvös- mokát megkülönbö- többi kollégiumtól?

— Azok a hallgat- ide — rendszerint- felvételi vizsga utá- jutottak, teljesen- kaptak lakást, ellá- amellet volt heti t- ző különóra; kettő- tematikából, fizika- miából, angolból é- ből. Ezeket az órák- tanárok tartották. mellett talán az egy- is jobb könyvtáru- amelyben soha nem- óra, aki akart, akár- is dolgozhatott ott.

Rapcsák professzor- sen beszél a máig- tézményről, amely- lan kiemelkedő egy- gazdagította a ma- lemélet. Nevek- példáként: a ma- Kalmár László, a fi- Zoltán (az Ameriká- választották a Tu- Akadémia tiszteleti- az Iró Szabó Dezso- házi Lajos; Kodály- debreceniek: Bart- Kálmán Béla — s- társukkal együtt m- Eötvös-kollégisták v-

— Olyan szellem- dött a kollégiumba- biztosította a késő- ményes szakmai, munkássághoz alk- kultúra megszerzés-

Botta

— Az első év- a jobb lábam egy- ben fájt. Még le-

megvalósításához kezdett Beruházási lehetőségeit a háztáji üző-kihelye-
ségeit a tehénállomány
és növelésére. Idén több
3 vemhes üzőt vagy te-
s már eddig csaknem
kistermelők a gazdasá-
gennyiség mintegy három
száz tejmennyiségét és
tén kiosztásra kerülő tej-
línok megyei Néplap leg-

Z egrestermelők?

ében termelik az ország
alakját. A gyár az egres
számkörzetéből szerzi be,
s megyei egrestermelők-
gyár ebben az évben már
gyümölcs a kis- és nagy-
sonlóan. A Békés megyei
jogos panaszokat elke-
előzetes szerződéskötést
a leszerződött mennyi-
zen felüli gazdag termés
ében — tájékoztatja ol-
elmúlt vasárnapi száma.

teszi épületek

ak létre a szabolcs-szat-
gy önköltségesen készített
csadással segítse a ter-
beruházásainak megva-
elet-Magyarország július
pács-Szatmárban csaknem
különböző építkezéseket
vevi alapján. Ez az iroda
kétszázötvenötöt érdekeltek
ak épületeit bogárfavázás
anis jelenleg ez a legol-

**hiba
datlanság**

előzéséért

u és a környékét tisztán
tartani.

A szárítózsem területén
rendezést, annak tároló-
és a tartós raktározás-
ét grízet, felügyelet né-
hagyni nem szabad. Műn-
üneti időben legalább
ránként ellenőrzést kell
ezni.

Szárítás előtt a szemes
nyeny lehet legnagyobb
vü tisztítását el kell vé-
ni.

A berendezések karban-
tását, javítását — különös
ntettel a hőmérsékletsza-
rozókra — nagy gondos-
tal és szakszerűen kell
rehabítani.

A forgódobos gyorszá-
k által előállított készter-
et (például lucernaliszt) a
s tárolóterben való el-
vezés előtt 36 óra pihen-
tárolóban kell tartani. A
tárolóter (raktár) közös
erü nem lehet.

A berendezésből kikerü-
készterméket pihentetés
ül felhasználásra, vagy
s tárolásra kiadni nem
bad.

A pihentetőben legfel-
p 2 méter magasan és 1-1
széles ikersorban lehet
gylázní, s a sorok között
lább 1 m széles közleke-
utat szabadon kell hagy-
A pihentetőből a tartós
lóba való átszállításkor
rőpróbaszerűen, mintavé-
útján ellenőrizni kell a
nek hőmérsékletét.

Más anyag szárítására
enő átvilágításnál próbauze-
ést kell végezni, és ennek
ján kell a szárítás tech-
giáját kidolgozni, vala-
t tűzvédelmi előírásait
ghatározni. A szárítózsem-
vonatkozóan a gazdaság
etője tűzvédelmi utasítást
eles kiadni, melyben a
ritóüzem használatára vo-
kozó előírásokat rögzíteni

szárítózsemek vezetői a
mélyi és tárgyi feltételek
osításával az előírások
artásának ellenőrzésével
uljanak hozzá a tüzek
előzéséhez.

Hajdú-Bihar megyei
Tűzoltó-parancsnokság

TUDOMÁNY — TÁRSADALOM — TERMELÉS

AKADÉMIKUSOK ARCKÉPCSARNOKA

Rapcsák András

Milyen a tér szerkezete?

1914. december 12-én szü-
letett, de édesapját csak hat
esztendő múlva ismerhette
meg — az első világháborús
katonát fia születése után
egy héttel fogták el az orosz
fronton.
A húszas években a verej-
téssel szerzett kisvendéglő
valamint enyhített a négytagú
család nehéz sorsán, de a
nagy válság elsöpörte a

könnyű megélhetés lehetősé-
gét.
Mindehhez társult har-
mincnyolcban az alig húsz
esztendő fiatalember súlyos
betegsége, amely tovább már
soha nem engedi bot nélkül
járni. Ennyi elég is lenne
ahhoz, hogy balsorsról, sze-
rencsétlenségek láncolatáról,
ma divatos szóhasználatl
élve hátrányos helyzetéről be-
széljünk. Hátrányos helyzet-
ről, amely szűkre szabja a le-
hetőségeket, soha nem enge-
di kibontakozni a tehetséget.
De megtörténhet, hogy ép-
pen az újabb és újabb akca-
dályok edzik az akaratot.
Rapcsák András élete éppen
erre szolgált példát.

pesti sebészprofesszor is
megvizsgált — akkoriban a
professzorok naponta egy
órán át ingyen fogadták a
szegényeségi bizonyítvánnyal
rendelkezőket és az egyete-
mi hallgatókat — azt monda-
ta: „Magának fiam csont-
rákja van, le kell vágni a lá-
bát.” Húszéves voltam, kép-
zelheti, nem örültem túlsá-
gosan. De volt Vásárhelyen
egy sebészorvos, aki azt aján-
lotta, próbáljuk meg rönt-
gennel. Hatvan napon át
kaptam tízperces dózisoskat.
A daganat visszahúzódott, de
a nyirokerekek, véredények el-
haltak. Azóta bottal járok.
Három éven át feküdtem,
majd 1937-ben iratkoztam be
ismét az egyetemre és 1941-
ben kaptam tanári diploma-
tát.

tek, azok örömmel használ-
ták ki a lehetőséget. Az egy-
ház adott épületet, a tanárok
kétszázötven-háromszáz pen-
gős fizetésükből havi tíz pen-
gővel járultak a gyerekek
költségeihez, de segített a
polgármester is. Egy alkalmal-
lammal Móricz Zsigmond és
Németh László látogatta meg
a kollégiumot. Németh László-
lónak annyira tetszett az ott
folyó munka, hogy a Cse-
resznyés című drámájának
honoráriumát — hatalmas
összeget, ezer pengőt — aján-
dézta az internátus javá-
ra. Azóta emlegetik a tanyai
gyerekek egykori vásárhelyi
otthonát Cseresznyés-kollé-
giumként.

Rapcsák András részese
volt ennek a munkának.
— A diploma megszerzé-
se után Rozsnyóra neveztek
ki az evangélikus polgári is-
kolába, de negyvenkétöb-
en már itt tanítottam Debre-
cében, a Református Gim-
náziumban. Egészen negy-
vennyolcig, amikor néhány
évre az akkor létesített egri
Tanárképző Főiskolára ke-
rültem. De már a felszaba-
dulás után tanítottam mate-
matikát az egyetemen is,
ahová a kiváló geometer,
Varga Ottó hamar vissza is
hívtott Egerből. Azóta egy-
folytában itt dolgozom.

Út a matematikához

— Hódmezővásárhelyen
születtem, szegény sorban él-
tünk, édesanyámra szakadt
a két fiúgyermek nevelésének
minden gondja, amíg édes-
apám 1920-ban haza nem jött
a fogságból. Az elemi isko-
la után a gimnáziumot is
Hódmezővásárhelyen végez-
tem. Abban a híres iskolában
vettem észre, hogy érdeklő-
dom a matematika iránt, tanu-
lnom szinte nem is kellett
ezt a tárgyat. 1933-ban be-
iratkoztam a szegedi egyetem
matematika-fizika szakára.

hez, amelyet máig hiányolok
a jelenlegi egyetemi oktató-
sunk rendszeréből.
Mielőtt az Eötvös-kollé-
giumról folytatódna a beszél-
getés, néhány szót a tanárokról,
akik a matematika vilá-
gának felfedezésében segít-
tek Rapcsák András. Kal-
már László, az egykori gyá-
korlatvezető néhány éve
hagyta el földi világunkat,
mint a számítástudomány, a
kibernetika világszerte is-
mert és elismert, legnagyobb
hazai tudósa. Az akkori pro-
fesszorok — Riesz Frigyes,
Kerékjártó Béla és Haar
Alfréd — ugyancsak kiemel-
kedő alakjai a magyar ma-
tematikatorténethez, de a
nevükkel jelzett fontos tétel-
ek mindhármukat ismerté
teszik a világ összes mate-
matikusa számára.

— Az első analízis-gyakor-
lat órán Kalmár László fel-
adott egy példát, amit egye-
dül én tudtam megoldani.
Meggörgette: nem volna-e
kedvem bemenni az Eötvös-
kollégiumba? Így jutottam
ahhoz a kivételes lehetőség-

A legendás Eötvös-kollégium

— A budapesti Eötvös-
kollégiumot Eötvös Loránd
alapította édesapja, Eötvös
József tiszteletére. A szegedi
ennek a filiáléja volt,
Eötvös Loránd nevét viselte.
Pesten a humán szakosok
mellett csak egy-két „dögész”
jutott be — így neveztük
akkoriban a természettudo-
mányokkal foglalkozókat —,
Szegeden viszont csak
„dögészek” tanultak.

váló tanárok, az éjszakába
nyúló viták, a könyvek sze-
retete és tisztelése — egész
életre szóló útravalóul szol-
gált. Együtt volt nyolcvan-
száz kiváló, tehetséges em-
ber, akik egymást segítették,
ösztönözték.
— Miért nincs ma hason-
ló intézménye a felsőokta-
tásnak?
— Azt hiszem, ha létre-
jönne egy mai Eötvös-kollé-
gium, nem állna ki az elit-
iskolát ellenzők támadásait.
— Professzor úr szerint
a van létjogosultsága az utó-
bí idők pedagógiái, tanügyi
vitáiban újra és újra felve-
tődött, s szinte mindannyiszor
elvetett elit-iskolának?
— A baj az, ha első álta-
lánosban próbálkoznak effé-
lével. Azzal én semmiképpen
nem értenék egyet. Érettségi
után azonban bizonyos szak-
mákban — ezt külön hang-
súlyozni kell: bizonyos szak-
mákban — igen is hasznos
lenne az Eötvös-kollégium
feltámasztása — természet-
esen a mai igényekhez, köve-
telményekhez igazítva.

— Mi volt az a többlet,
amely az Eötvös-kollégium-
okat megkülönböztette a
többi kollégiumtól?

— Azt hiszem, ha létre-
jönne egy mai Eötvös-kollé-
gium, nem állna ki az elit-
iskolát ellenzők támadásait.
— Professzor úr szerint
a van létjogosultsága az utó-
bí idők pedagógiái, tanügyi
vitáiban újra és újra felve-
tődött, s szinte mindannyiszor
elvetett elit-iskolának?
— A baj az, ha első álta-
lánosban próbálkoznak effé-
lével. Azzal én semmiképpen
nem értenék egyet. Érettségi
után azonban bizonyos szak-
mákban — ezt külön hang-
súlyozni kell: bizonyos szak-
mákban — igen is hasznos
lenne az Eötvös-kollégium
feltámasztása — természet-
esen a mai igényekhez, köve-
telményekhez igazítva.

— Azok a hallgatók, akik
ide — rendszerint komoly
felvételi vizsga után — be-
jutottak, teljesen ingyen
kaptak lakást, ellátást. De
amellett volt heti tíz kötele-
ző különóra; kettő-kettő ma-
tematikából, fizikából, ké-
miából, angolból és német-
ből. Ezeket az órákat kiváló
tanárok tartották. Mindezek
mellett talán az egyetemnél
is jobb könyvtárunk volt,
amelyben soha nem volt zár-
óra, aki akart, akár reggelig
is dolgozhatott ott.

— Mi jellemezné ezt, ha a
professzor úr bírznák meg-
teremtését?
— A bejutáshoz szigorú
felvételi vizsga, a bentma-
radáshoz az egyetemi köve-
telmények magas szintű tel-
jesítése. A kedvezmények:
teljesen ingyenes ellátás,
ösztöndíj, kötelező külön-
órák, amelyeket az egyetem
legkiválóbb oktatói tartanak
és ezért megfelelő fizetést
kaptak. Ami nagyon fontos:
jól felszerelt könyvtár, ott
a helyszínen. Aki pedig nem
élne a lehetőségekkel, az
nem kapná meg a kedvezmé-
nyeket, megszűnne a közös-
ség tagjának lenni.

Rapcsák professzor lelke-
sen beszél a máig híres in-
tézmenyről, amely számta-
lan kiemelkedő egyéniséggel
gazdagította a magyar szel-
lemi életet. Neveket említ
példaként: a matematikus
Kalmár László, a fizikus Bay
Zoltán (az Amerikában élő
tudóst épp a közelmúltban
választották a Tudományos
Akadémia tiszteleti tagjává),
az író Szabó Dezső és Mester-
házi Lajos; Kodály, vagy a
debreceiek: Barta János,
Kalmár Béla — sok híres
társukkal együtt mind-mind
Eötvös-kollégisták voltak.

— Mi jellemezné ezt, ha a
professzor úr bírznák meg-
teremtését?
— A bejutáshoz szigorú
felvételi vizsga, a bentma-
radáshoz az egyetemi köve-
telmények magas szintű tel-
jesítése. A kedvezmények:
teljesen ingyenes ellátás,
ösztöndíj, kötelező külön-
órák, amelyeket az egyetem
legkiválóbb oktatói tartanak
és ezért megfelelő fizetést
kaptak. Ami nagyon fontos:
jól felszerelt könyvtár, ott
a helyszínen. Aki pedig nem
élne a lehetőségekkel, az
nem kapná meg a kedvezmé-
nyeket, megszűnne a közös-
ség tagjának lenni.

— Olyan szellem uralko-
dott a kollégiumban, amely
biztosította a későbbi ered-
ményes szakmai, vezetői
munkássághoz alapot adó
kultúra megszerzését. A ki-

Am Eötvös-kollégiumok
emlékének idézése után tér-
jünk most vissza Rapcsák
András életéhez, az egyete-
mi évek eseményeihez.

Bottal is tovább lépni

— Az első év végéféle-
tam, de már kénytelen vol-
a jobb lábam egyre erőseb-
ben fáj. Még lekollokvál-

am, de már kénytelen vol-
tam elmenni az orvoshoz.
Verebély doktor, a világhírű

**Bretagne
és az olajszenyezés**

Franciaország északnyugati
félszigetén, Bretagne-ban va-
laha a kelták éltek. Bretagne
római uralom alatt is volt. A
bretonok a IV. század végén
kezdték átvándorolni Britan-
niából erre a félszigetre.
Bretagne csak 1532-ben
csatlakozott a francia koro-
nához. Még a múlt század
elején is izolált vidéke volt
Franciaországnak, ahol a la-
kosság megőrizte ősi hagyó-
mányait, nyelvét, szokásait.

tengeri állatok tízezrei puszt-
ultak el, elszennyeződtek a
tengerparti sziklák és főve-
nyes szakaszok.
Felvételünk Bretagne dél-
nyugati csücskénél, a Raz-
foknál készült. A part itt grá-
nitsziklával van tűzdelve. A
tenger az idők folyamán ha-
talmatlan barlangokat vajt a
sziklákba, amelyek szigetsze-
rűen elszórva nyúlnak be a
tengerbe.
Ezen a partvidéken a bio-
ológus kutatók gyakran vége-
znek méréseket a tengervíz
szennyezésével kapcsolatban.
Innét figyeljük a sziklákon élő
madárvilágot, számba veszik
költésüket és fagyatkozásukat
egyaránt. (KS)

A talaj vallyatása

A mérnöki tudományok
egyik, mindössze 50-60 éves
ágazata a talajmechanika,
amely a talajokat elsősorban
építési szempontból vizsgálja.
A talajmechanika hely-
színi és laboratóriumi vizs-
gálatok, továbbá a szilárd-
anyagok elméleti alapjain
például választ ad arra, hogy
egy adott területen milyen
talajok találhatóak, milyen
feltételek mellett, milyen
módszerekkel lehet, illetve
kell ma építkezni, hogyan kell
a tervezett épületeket alapoz-
ni. A talajmechanikus általá-
ban ponszerű feltárásokat
végez oly módon, hogy a ta-
lajba fúrt lyukból mintákat
vesz, és ezeket vagy labora-
tóriumban, vagy valami-
lyen helyszíni kísérlettel
vizsgálja.
Már 20-25 évvel ezelőtt
gyűjtöni kezdték a talajme-
chanikai adatokat, és segítsé-
gükkel egy-egy területről
építési talajterképet készítet-
tek. E térképek azonban egy-
oldalúak voltak, nem mutat-
ták be a változásokat: példá-
ul azt, hogy egy terület fel-

töltődik-e vagy éppen mállik,
kopik. Vannak ugyan geoló-
giai térképek, de ezek kevés
számszerűsíthető adatot
nyújtanak a mélyépítő vagy
településtervező mérnök szá-
mára. Kibontakozott tehát a
két tevékenységből a mér-
nök-geológiai vagy építés-
földtani térképezés. Készül-
nek területi mérnökgeológiai
térképek, amelyek a vizsgált
terület komplex ábrázolását
nyújtják, és speciális térké-
pek, amelyek pl. folyószabá-
lyozás céljára készülnek, alá-
bányázott területeket vagy
építésre alkalmatlan területe-
ket ábrázolnak.

A mérnökgeológiai térké-
pezés igen sok tudományág,
mint például a geológia, a ta-
lajmechanika, a szikla- és
kőzetmechanika, a hidrológia,
a hidrogeológia, a geomorfo-
lógia, a geofizika, a kémia
szakértőinek a bevonását
igényli.

Ké p ü n k ö n : a talaj tu-
lajdonságainak megismerése
céljából végzett gépi talajfel-
tárás. (KS)

Tér és anyag

A tudós embert bemutató
írásból nem hiányozhat a
tudományos munkásság is-
meretése sem. Matemati-
kusról, a sokak által elvont-
nak, nehéznek, megismerhe-
tellennek mondott tudomány
művelőjéről lévén szó, ez
nem könnyű feladat. (Remé-
ljük, hogy az „új matemati-
kán” nevelkedő ifjabb gene-
ráció megszabadul végre et-
től a sajnálatos előítéletől.)

egyenletnél tovább jutottak
a matematikában.
— Sokan ma is azt állít-
ják, hogy a térnek egységes
geometriája van. Szerintem
nem igaz. Én azt vizsgál-
tam, hogy ha adott egy moz-
gás egy görbe mentén, akkor
ahhoz megadható-e. És ho-
gyan adható meg olyan geo-
metria, amelyben az illeto
görbe éppen a geodetikuss.

— Varga Ottó világhírű
differenciál-geometer volt.
Én is foglalkoztam már ko-
rábban a matematikánál ez-
zel az ágával, ezért amikor
idejöttem az egyetemre, ezt
a területet választottam. A
fő problémám: milyen a
szerkezete ennek a minket
körülvéző, valóságos térnek.
Érdekes, ugyanakkor igen
nehéz kérdés. A válasz ke-
resése közben újra és újra
bebizonyosodik a tér és az
anyag elválaszthatatlansá-
ga, egymás kölcsönös fel-
tételézésé.

(A geodetikuss vonal az
egyes fogalmának az álta-
lánosítása, szabálytalan, gör-
bült felületeken megadott
geometriák esetén. Ha pél-
dául egy gömbfelületen ér-
telmeznünk geometriát, akkor
az egyenes, azaz a geodetikuss
vonal szerepét a főköríviek
töltik be. Természetesen, a
sik geodetikussai a mind-
annyiunk számára ismert
egyenesek.)

S még néhány mondat
azoknak, akik a másodfokú

— Ez az én munkásságom
lényege, ebből a témából je-
lent meg a legtöbb dolgoza-
tom, ennek eredményeként
választottak 1967-ben az
Akadémia levelező tagjává.

Tudós és hivatal

A tudomány kiemelkedő
egyénségeinek szinte elke-
rülhetetlen sorsa a vezetővé,
s ezzel egy kicsit tudósból
hivatalnokká válás. Szám-
talan példa mutatja: a tan-
székezetes, a dékán, a re-
ktorság bizony — a cím
nagyágával egyenes arány-
ban — hatalmas energiákat
von el a kutatástól. Kevesen
vannak azok, akik sikerrel
oldják meg a kettős felada-
tot.

ményesen folytatni a tudó-
mánya munkát?
— Az emberek különbö-
zőek, másként osztják be az
idejüket, más a munkatém-
pójuk. Az viszont igaz, hogy
én a doktori értekezésemet
1958-60 között írtam meg,
azokban az években, amikor
nem töltöttem be magas
egyetemi funkciót.

Rapcsák András kivette
részét a hivatali teendőkből.
Szinte még felsorolni is sok:
1955-ben dékánhelyettes, az-
után ötvenhétig rektorhe-
lyettes. Két év szünet, majd
1960-64 között ismét rektor-
helyettes, hatvanötben és
hatvanhatban dékán, hat-
vanhatból hetvenháromig az
egyetem rektora.

— Ami egy embertől el-
várható, hogy a köznek dol-
gozzon, úgy érzem, azt én
megtettem. Hatvanhét éves
vagyok, és még ma is a ma-
tematikai tanszékcsoporthoz
vezetem. De valószínű, hogy
már nem sokáig, megfárad-
tam, nehezebben megy a
munka, a betegségem is egy-
re súlyosabb.

— Professzor úr szerint
igaz, hogy a dékán, a rektor-
ság mellett nehéz ered-

Mi a fontosabb, és mi az,
ami kevésbé lényeges? Min-
dig felvetődik ez a kérdés,
valahányszor néhány hasá-
bon próbálunk bemutatni
egy embert — jelen esetben
tudóst, pedagógust, egyete-
mi vezetőt. S mert helyesen,
pontosan dönteni soha nem
tudunk, marad a sajnálko-
zás, hogy nem jutott hely —
sok egyéb mellett — a jelen-
legi egyetemi oktatás, a pe-
dagógusképzés, a tanár-diak
viszony problémáiról szóló
gondolatoknak. S marad a
reménykedés: talán az el-
mondottak valamennyire
mégis segítenek abban, hogy
megismerjük — ha csak tá-
volról is — Rapcsák And-
rást, a matematika debrece-
ni professzorát.

Görömbölyi László

A Közép-tiszai Állami Gazda-
sági mélyépitő üzeme, Bánhal-
a 5349 pályázatot birtok fű-
szeszetű állás betöltésére. Fel-
telemek: építész-mérnöki vagy
mérnöki végzettség, leg-
alább 5 éves kivitelezői gyar-
sulat. Fizetés: megegyezés sze-
rint. Jelentkezés írásban vagy
megyei Mélyépítő Szakosztály
személyesen.

A Hajdú megyei Állami Építési
Vállalat felvételre keres
művészt, ács, festő, vasbesz-
szelőt, hegesztőt, szigetelő,
llyanszerelő, bádósok szak-
unkáscsapatát, valamint betonozó-
kat, kúbicusokat és segédmunká-
sokat. Munkásszállás, fűtési-
biztosítás. Jelentkezés a
vállalat-gazdálkodáson. Deb-
recen, Kálvin tér 11.

Elektromos műszaki ellenőrt
keresünk felvételre, szakirányú
szépkövű végzettséggel és gyar-
sullattal. Jelentkezni lehet
írásban a feltevésekkel rendelke-
zők esetén. H. B. m. i. Allator-
almi és Húspárai Vállalat sze-
lyezeti és oktatási osztálya.

Monostorpályai úti TÚZEP-tele-
prek lakatosát, főreszépkeze-
tőt, takarítókat keresünk fel-
vételre. Jelentkezés személyesen
telepvezetőnél.

Építőipari segédmunkást és
gépjárműkarosszéria-lakatosát
szonni belépéssel veszünk.
Fizikai Erőzetes, Debrecen,
Irtás u. 13.

Lakatos felvezet a Szalagyár.
Debrecen, Bethlen u. 30-32.

A GELKA pébészerve egy
gépjármű adminisztrátort vesz
fel. Jelentkezés a 6008-as szer-
zési osztályánál: Debrecen, Vá-
rhely u. 12/C.

ÜREK

Mélyszégyes fájdalommal tu-
datjuk, hogy drága jó testvé-
rünk, sógorunk, keresztapánk,
nagybátyánk, felejtethetetlen
gondozott és jó rokonunk,
POCSAI ALBERT

nyugod, telekönnyű részlegve-
zető, 1981. június 19-én, 67
éves korában csendesen el-
hunyt. Felejtethetetlen halot-
tunknak végakarata szerinti
hamvasztás utáni búcsúztatás-
a polgári szertartás szerint
1981. július 13-án, hétfőn dé-
lután fél 3 órakor lesz a Köz-
temető I. o. 1-es számú ravat-
alozó termében. A gyászoló
család és hűségesei gondozója.
Lakás: Debrecen, Ispótlay u.
25. Részvételgondozások mellő-
zést kérjük.

Szomorú szívvel tudatjuk,
hogy édesapánk, nagyapánk,
dedőnagyapánk, testvérünk és
rokonunk,
SONKOLY LAJOS
malomipari nyugdíjas, 1981.
július 6-án, életének 84. évé-
ben hosszú szenvedés után
elhunyt. Szeretett halottunkat
1981. július 14-én, kedden
déli 12 órakor búcsúztatjuk a
Köztemető I. o. 2-es számú
ravatolozó termében polgári
szertartás szerint. A gyászoló
család: Lakás: Debrecen,
Laktanya u. 26.

Mély fájdalommal tudatjuk,
hogy szeretett férjem, édes-
apánk, apósunk és nagy-
apánk és jó rokonunk,
NAGY JÁNOS
július 8-án 73 éves korában
elhunyt. Temetése július 13-
án, 13 órakor lesz a balmaz-
újvárosi temetőben. A gyász-
szóló család: Cím: Nagyhát
19.

Köszönetet mondunk mind-
azoknak, akik felejtethetetlen
halottunk,
ÖZV. DOBI GÁBORNE
Esesdi Mária

temetésén megjelentek, ravat-
alára koszorút, virágot helyeztek
és mélységes bánatunkban részvételt
nyújtottak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mind-
azoknak, akik felejtethetetlen
halottunk,
GONDA IMRE

temetésén megjelentek, ravat-
alára koszorút, virágot helyeztek
és mélységes bánatunkban részvételt
nyújtottak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mind-
azoknak, akik felejtethetetlen
halottunk,
HEGEDŰS ERZSÉBET

búcsúztatásán megjelentek,
ravatálára koszorút, virágot
helyeztek és mélységes bánat-
unkban részvételt nyújtottak.
A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mind-
azoknak, akik felejtethetetlen
halottunk,
PÉTER ZOLTÁN

könyvtárvezető temetésén
megjelentek, ravatálára koszo-
rút, virágot helyeztek és mélységes
bánatunkban részvételt nyújtottak.
A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mind-
azoknak, akik felejtethetetlen
halottunk,
HUSZTI ELEK

temetésén megjelentek, ravat-
alára koszorút, virágot helyeztek
és mélységes bánatunkban részvételt
nyújtottak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mind-
azoknak, akik szeretett halot-
tunk,
KISS JÁNOS

temetésén megjelentek. A
gyászoló család.

NÉHAI
DR. NEUFELD FERNEC
úgyvéd sírkövátvása I. hó 12-
én 9.30 órakor lesz a Monos-
torpályai úti temetőben.

LEGYEN VILÁGOSSÁG!

A világítóeszközök története

A gázvilágítás

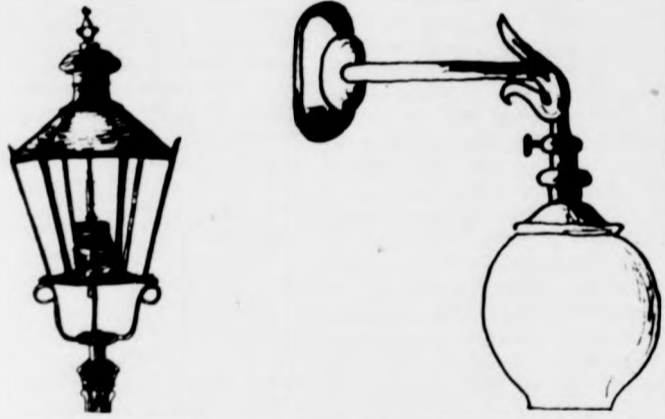
A tizenharmadik század végétől a tizenkilencedik század végéig új, nagy eredmények tanúi vagyunk: megjelenik az üveg cilinderek és az égő anyag elgázosításával világító izzó test (Auer-égő). Melyek tehát ennek a másfél századnak nagy eredményei? 1750-ben feltalálják az új lámpa szerkezetéhez alkalmas üvegburát, vagyis a cilindert. — 1765-ben megjelenik a mechanikus nyomással működő pumpálható lámpa. — 1782-ben tovább fejlődik a kanóc, a gyapjúból készült, erős nedvszívó képességű lapos lámpabéllel, s erősebb fényt ad. — 1783-tól az Argand-lámpában az olajtartó magasabban van, mint az égés pontja, ezáltal az olaj folyamatosan folyik a kanócon át a lángig. — 1800 a Carcel-lámpa éve. Ebben felhúzóór szerkezet nyomja fel az olajat a lámpafejbe. — 1811-ben Angliában bevezetik a gázvilágítást. — 1818-ban már ismerik a stearin-gyertyát, de csak 1834 után terjed el. — 1819-ben Párizsban gázgyár létesül. — 1828-ban bevezetik a gázvilágítást Németországban. — 1830-tól elterjed a paraffin, az újfajta gyertya alapanyaga. — 1836-tól a Moderator-lámpa nyolc-tíz óráig tud egyenletesen világítani. — 1855-ben feltalálják a petróleumlámpát. — 1885-től az Auer-lámpa hoz újat, melynek az elgázosított égő anyag egy fémhármasnyát hoz fehér izzásba.

A gázvilágítás feltalálóját nem ismerjük. Első nyomai 1680-ig vezethetők vissza. Becher vegyész megkísérli, hogy a szénből száraz desztillációval gázt nyerjen. Clayton ugyan-
képpen kísérletezett. 1786-ban a párizsi Philip Lebon vegyő-
nát áldozta kísérleteire, hogy fából nyerjen gázt — de nem jut eredményre. 1798 azonban határt jelent. A birminghami
Roulton és Watt cég üzemelnőke, William Murdon elkészíti az első gázzal világító berendezést. Már 1813-ban gáz-
világítást a Westminster-hídon s London utcáin. Két év múlva
Párizsban is bevezetik a gázvilágítást, s rövidesen a gáz
hídeg fénye sugározza be Európát nagyobb városainak ut-
cáit, tereit. A mi Nemzeti Színházunkban 1837-ben lobbant
fel a gáz. Ahogy Jókai írta, kissé „savanyú káposzta szaga
volt”, de eltűnt a „nemzeti büszkeség”. Közvilágításra elő-
ször 1856 decemberében használták Pesten, Budán 1862-ben.

Kezdetben egyszerű csövön át szivárgott a meggyújtott
gáz. Később, s itt csatlakozunk az előzőekben irtakhoz, Ar-
gand rendszerét alkalmazták. Friedrich Siemens előlemez-
gázt a gáz (ismerjük már a világítás történetéből), s ezzel
növelni tudja a fényerőt. Végül is Auer módszere menti
meg a gázvilágítást a ráfizetéstől, bukástól. Ami ezután kö-
vetkezik — az izzólámpa —, már valójában az elektromos vi-
lágitás elődeje. Most eddig a határig kísértük el a világí-
tás igen sokrétű, szerteágazó történetét.

(Folytatjuk)

Koczogh Ákos

Hazai gázlámpa a XIX. századból

Fali helyi gázlámpa a XIX. századból

Tömegsport

Motorsorozatot szervez július 19-én a debreceni járási KISZ-bizottság és a közlekedésbizottsági tanács. A résztvevők 9 órakor a bal-
mázújvárosi Kossuth téri rajtpályán, s Vámospercsé-
rén rendezik összejövetelüket. Az előzetes jelentkezé-
seket a járási KISZ-bizottságra kell eljuttatni.

motoros ügyességi versenyt és különböző sportvetélkedő-
ket szerveznek a találkozók rendezői. A segédmotorosok
délelőtt 11 óráig Nyírcsád-
don rendezik összejövetelüket. Az előzetes jelentkezé-
seket a járási KISZ-bizottságra kell eljuttatni.

SOROKBAN

Az asztalitenisz NB II. Schmeidl csoportjában a D. Vörös Meteor női együttese öt pontot szerzett a tavaszi idény tizenegy fordulójában, s ezzel a bajnoki táblázat 10. helyén áll.

A viládból OB II. B. csoportjában: Siketek SC—Hajdúszoboszló 12:4 (1:1, 4:2, 4:0, 3:1). A Gázláng gólszerzői: Hertelendi Z, Kovács és Csepura.

Nyíregyháza Kupa férfi kézilabdatornát rendeznek ma és holnap a szabotest megyeszékhelyen. A résztvevők: Tatabánya, Ferencváros, D. Dózsa, Ózd, Újpest és NYVSSC.

A halíasszerűek olimpiájára utazó fővárosi vízilabdázók kérszere megváltozott az OB II. B. hét végi fordulójának párosítása: ma, szombaton lesz a D. Dózsa—Bp. Siketek összecsapás, s holnap rendezik a D. Dózsa—Külker SC rangadót. (Mindkét szer 11 óráig.)

Szekely Zoltán nyerte a párbajtorvívás világbajnoki címét. Az U. Dózsa 29 éves sportolója győzelmevel a Világ Kupa idei pontversenyében is behozhatatlan előnyre tett szert.

SPORT

SPORT

SPORT

SPORT

Menyhárt és Sallai a válogatottban!

Az újonnan kijelölt magyar labdarúgó-válogatott összetételének debreceni vonatkozású örömteli híre: **Mészoly Kálmán csapatában helyet kapott a DMVSC két játékosa, Menyhárt Ernő és Sallai Sándor is!** A szövetségi kapitány elmondta, hogy „Menyhárt hosszú kalandor-
zás után megtalálta önmagát Debrecenben. A DMVSC kitűnően szerepelt csapatából kiemelkedett, képzett, nagy-
tudású, óriási munkabírású játékos, több poszton is helyt tud állni. Sallai az utánpótlás csapatban, valamint a klubjában nyújtott egyenletes, megbízható teljesítménye alapján érdemelte ki a bizalmat.”

A huszonegy főt számláló keretben a két debreceni játékos kívül Disztl P. (Videoton), Pölöskei (Rába, vagy FTC) és Hires (Vasas) számít még újoncnak. Rab és Csongrádi visszatért a leg-
jobbak közé.

„A korábbi keret hat játékos (Mészáros, Martos, Bálint, Mucha, Müller és Faze-
kas) jelenleg külföldön játszik. A profi csapatban szereplő játékosokat csak az utolsó pillanatok, két nappal a szeptember 23-i romániai VB selejtező előtt kap-
nám meg, ez mindenképpen zavart keltené. Számítok rájuk összel is, de nem mind a hatójukra” — mondotta Mészoly.

A kerettagok július 13-án, hétfőn reggel találkoznak az MLSZ-ben, s a hónap folyamán közösen gyakorolnak. Augusztus elején valószínűleg Portugáliába utazik a válogatott, s csak a bajnokság rajta előtt érkezik haza. A hónap végén elképzelhető, hogy a spanyolországi Valenciában szerepel nemzetközi tornán a magyar együttes, majd a bajnoki és kupamérkőzéseket követően szeptember 17-től lesz ismét edzőtáborozás, egészen a Románia elleni összecsapásig, melyet kapcsolatban olyan hírek is napvilágot láttak, hogy esetleg nem Bukarestben rendezik a mérkőzést.

A válogatott keret névsora: **Katizs, Kakas, Disztl P. (kapusok), Szántó, Kerekes, Hires, Garaba, Rab, Tóth J. és Takács (védők), Csapó, Nyilasi, Csongrádi, Sallai és Menyhárt (középpályások), Bodonyi, Kiss, Törőcsik, Izsó, Kovács és Pölöskei (csatár-
rok).**

Sárkányrepülés

Egy esztendő fennállása alatt szép eredményeket ért el az MHSZ debreceni modellező klubjának sárkányrepülő szakosztálya. Az alapítás óta eltelt időben jelentősen növekedett a géppark: akkoriban mindössze három magántulajdonban levő gép-
je volt a csoportnak, ma már öt MHSZ, egy magán és nyolc most épülő sárkány-
várja a régi és új repülőket. A debreceniek több központi szervezésű táborban vettek részt, ezenkívül a Balaton mellett, Sajóbáonyban, Gyöngyösön is tökéletesítették tudásukat. Több alkalommal szerveztek egynapos repüléseket a Hajdú-Bihar megyében levő aradványpusztai dombokon, igaz e terület csupán arra alkalmas,

hogy a növények megtanulják a biztonságos startolást és a földre érést.

Az MHSZ vezetősége a közelmúltban úgy döntött, hogy az eddigi edzés- és versenyeredmények alapján a szakosztály önálló klubként működhet a jövőben. Ez azt jelenti, hogy saját gazdálkodással rendelkezve nagyobb reményük van arra, hogy fejlessék gépparkjukat, több versenyen induljanak. A napokban a Bükk magaslatain rendezett Eger Kupa küzdelemin rajtolt három debreceni sportoló, ezt követően július utolsó hetében továbbképző táborozáson vesznek részt a debreceni sárkányrepülők a Heves megyei megyeszékhely környékén.

NYILATKOZAT

A Magyar Sakk Szövetség elnöksége indokolatlan és hibás intézkedésnek tartja a Nemzetközi Sakk Szövetség (FIDE) elnökének Fridrik Olafssonnak a döntését, mellyel a Karпов—Korcsnoj világbajnoki párosmérkőzés kezdetét a megegyezés szerinti szeptember 19-ről önkényesen október 19-re halasztotta. Ezzel az elnök megsértette a mérkőzésnek az 1979. évi FIDE-közgyűlés által elfogadott szabályzatát és a két érdekelt versenyző között létrejött megegyezést, mint a FIDE alapszabályát.

A döntő elhalasztása rendkívül káros, veszélyezteti a világbajnoki páros mérkőzés megtartását és a FIDE-hez tartozó sakkszövetségek egységét. Kérjük a döntés sürgős visszavonását. Ellenkező esetben szükségesnek tartjuk, hogy a FIDE végrehajtó tanácsa változtassa meg a döntést és gondoskodjék arról, hogy a páros mérkőzés szeptember 19-én megkezdődjék.

Magyar Sakk Szövetség elnöksége

Hét végi sportműsor

Július 11., szombat
Atlétika
Oláh Gábor utcai sporttelep, 15: A műanyag pálya országos jellegű avatóversenye.
Birkózás
Vágóhíd utcai munkacsarnok, 13: Országos ifjúsági II. korcsoportos szabadfogású viadal.
Ökölívás
Hajdúhadház, dr. Földi János Általános Iskola, 16: A Silye Ferenc ifjúsági és serdülő emlékverseny elődöntői.
Súlyemelés
Hajdúszoboszló, Gőnczi Pál Általános Iskola, 10: A H. Gázláng minősítő verseny felnőtt és ifjúsági I. korcsoportokban.
Tömegsport
Oláh Gábor utcai sporttelep, 9: A debreceni munkahelyi olimpia kispályás labdarúgó-tornája.
Vízilabda
Nagyerdő fürdő, 11: D. Dózsa—Bp. Siketek (OB II. B).
Július 12., vasárnap
Atlétika
Oláh Gábor utcai sporttelep, 11: A műanyag pálya országos jellegű avatóversenye.
Autósport
ATI-tanpálya, konzervgyár, 8: Ügyességi verseny, nevezés a helyszínen.
Labdarúgás
Téglás, 16: Hajdú Vasas—Tályai Eptők (Totó-kupa, játékegyesítő: Maróthy). — Hajdúhadház, 17: Hajdúhadház—Nagyvárad Spartacus (nemzetközi barátságos).
Ökölívás
Hajdúhadház, dr. Földi János Általános Iskola, 9: A Silye Ferenc ifjúsági és serdülő emlékverseny döntői.
Tömegsport
Oláh Gábor utcai sporttelep, 8: Munkahelyi olimpia női és férfi kézilabdában, kispályás labdarúgásban és röplabdában. — Berettyóújfalú, BUSE-pálya, 8: A falusi spartakiád járási döntői atlétikában, kézilabdában és kispályás labdarúgásban. Röplabda a Tüzelőcsigák pályáján.
Úszás
Nagyerdő fürdő, 12: Területi utánpótlás verseny délfői, úttörő és gyermek korosztályokban, nyolc csapat részvételével.
Vízilabda
Nagyerdő fürdő, 11: D. Dózsa—Külker SC (OB II. B).

ATLÉTIKA

Pályaavató verseny a Nagyerdőn

Bár hivatalos avatóünnepségre csak július 31-én, a szocialista országok hagyományos sporttalálkozója, az atlétikai Ifjúsági Barátság Verseny nyitónapján kerül sor, a sportolók már ma birtokba veszik a DMVSC Oláh Gábor utcai telepén létrehozott korszerű, nyolcsávós, 2500 nézőt befogadó műanyag borított atlétikai stadionját. Debrecen város 1981. évi országos I—II. osztályú versenyére lesz az új stadion első jelentkezése.

Ma délután 3 óráig, holnap délelőtt 11 óráig nagy-
szabásúnak ígérkező viadalt rendez a városi sportfelügye-
léség. Az előzetes nevezések alapján sok válogatott atléta részvétele várható, s mint az általában szokásos, többek között a városba érkezésükkor nyújtják be jelentkezésüket. Az már biztos, hogy a debreceniek közül a Svájcban edzőtáborozó Babály, valamint a sorozatos versenyek után pihenő K. Szabó kivételével valamennyi élvonalbeli atléta rajthoz áll, így indul Lázár, Lipcsei, Csapó, Bodó és Nagy M. is. A 3000 m akadályfutásban nagy harc ígérkezik a korábbi magyar bajnok Markó (Bp. Honvéd) és a diósgyőri Kocsis között. Az 1500 m-en a válogatott kerettag, s szintén országos bajnok nyíregyházi Majer mellett klubtárs Gyarmati, valamint a fiatal DVTK-vezényelő, Szabó Zs. vívhat izgalmas párharcot. A nők mezonyében a nyíregyházi Zarnóczai, valamint a szabotest megyeszékhelyről Miskolcra költözött egykori válogatott Szabó Ildikó mellett több I. osztályú sportoló is jelezte részvételét.

Külön színfoltja lesz a versenynek a Szolnoki MAV vendégeként hazánkban tartózkodó észt válogatottak szereplése, hiszen a Szovjetunióba érkezett csapatban több kiemelkedő képességű atléta található. A gerelyhajító Moorast izgalmas csatát vívhat az ugyancsak 80 m feletti magasságra képes szegedi Bolgárral. A magasugró Kask 224 cm-ig jutott már, az 5000

méteren induló Sellik 13:17,2-es jó eredménnyel rendelkezik, a sprinter Urjadnyikov pedig olimpikevél Moszkvában. A nőknél a diszkoszvető Kubi és Bartis nemzetközileg is számottevő 64 m körüli eredményre képes.

Az egyetemi sporttelepen rendezett serdülő A kategóriás atlétikai megyebajnokság győztesei. Lányok: 100 m: Várhelyi (DUSE) 13.6. — 200 m: Várhelyi 27.9. — 400 m: Cszimadia (DSI) 62.0. — 800 m: Latinovics (Hajdúszoboszló) 2:33.8. — 100 m gát: Csapó A. (DSI) 16.0. — 300 m gát: Bé-
kassy (DSI) 52.3. — Magas: Csapó A. 14. — Távol: Latinovics 469. — Súly: Lengyel (Hajdúszoboszló) 9.21. — Gerely: Nagy (Hajdúszoboszló) 25.02. — Diszkosz: Paál (DSI) 26.14. — Fűk. 100 m: Nyéki (DSI) 11.9. — 200 m: Nyéki 25.1. — 400 m: Lucsik (DUSE) 54.9. — 800 m: Varga (Hajdúszoboszló) 2:17.2. — 1500 m: Varga 5:08.7. — 3000 m: Kuffa (DSI) 10:50.3. — 110 m gát: Tóth (DUSE) 15.5. — 300 m gát: Lucsik 43.6. — 10 km gyaloglás: Alevszki (Hajdúszoboszló) 1:50.10.0. — Magas: Szabó (Hajdúszoboszló) 160. — Távol: Kovács (Püspökladány) 579. — Súly, gerely és diszkosz: Nagy (Hajdúszoboszló) 14.95, 55.10 és 38.74. — Rúd: Bánki (DSI) 360.

Pénteken Debrecenben ülést tartott az atlétikai Ifjúsági Barátság Verseny szervező bizottsága. A megbízás-
lással Minszenthy János, a MASZ vezető szakfelügyelője, a bizottság főtárgya, valamint Nemes László megyei sporthivatali elnök vezetésével a résztvevők sorba vették a július 31-i ünnepélyes megnyitójára hátra levő időszak feladatait, egyeztetették a teendőket. A háromnapos versenyre a Szovjetunió, az NDK, Lengyelország, Románia, Csehszlovákia és Bulgária teljes csapatot (60 versenyző) nevezett. Kubából negyven, Mongóliából öt fiatal érkezik, a Koreai NDK részvételére (5 fő) még kétséges, Magyarország pedig — a rendező jogán — két gárdából érkezett csapatban több kiemelkedő képességű atléta található. A gerelyhajító Moorast izgalmas csatát vívhat az ugyancsak 80 m feletti magasságra képes szegedi Bolgárral. A magasugró Kask 224 cm-ig jutott már, az 5000

LABDARÚGÓ NB II Csoportonként tizenhat együttes

Augusztus 23: DUSE—D. Kinizsi

A Magyar Labdarúgó Szövetségében elkészítették az NB I és az NB II sorsolását. Az I. ligás csapatok őszi programját vasárnapi szombaton közöljük, ezúttal a II. osztály keleti csoportjának menetrendjét tesszük közzé. A mezőny két hajdúbihari együttese közül a D. Kinizsi hazai környezetben, a D. Universitas idegenben kezdi az idényt.
Augusztus 16., 17 óra: D. Kinizsi—Szarvasi Főiskola Spartacus. Gyulai SE—D. Universitas, Hódmezővásárhelyi HODGEP—Honvéd Bem SE, Honvéd Szabó SE, Honvéd Papp SE, Miskolci VSC—Gyöngyös, Szarvas—Asztalos SE, Papp SE—Lehel.
Október 4., 14 óra: STC—D. Kinizsi, Asztalos SE—DUSE, MVSC—Bem SE, Gyöngyös—Gyula, Kazincbarcika—Szabó SE, Eger—HODGEP, Szolnok—Papp SE, Lehel—Szarvas.
Október 11., 14 óra: D. Kinizsi—Gyöngyös, DUSE—Lehel, HODGEP—Kazincbarcika, Szabó SE—STC, Gyula—MVSC, Szarvas—Szolnok, Papp SE—Eger, Bem SE—Asztalos SE.
Október 18., 13:30: MVSC—D. Kinizsi, Szolnok—DUSE, Gyula—Bem SE, Gyöngyös—Szabó SE, STC—HODGEP, Kazincbarcika—Papp SE, Eger—Szarvas, Lehel—Asztalos SE.
Október 25., 13:30: D. Kinizsi—Gyula, DUSE—Eger, HODGEP—Gyöngyös, Szabó SE—MVSC, Asztalos SE—Szolnok, Papp SE—STC, Bem SE—Lehel.
November 1., 13 óra: D. Kinizsi—Bem SE, Kazincbarcika—DUSE, Gyula—Szabó SE, MVSC—HODGEP, Gyöngyös—Papp SE, STC—Szarvas, Eger—Asztalos SE, Szolnok—Lehel.
November 8., 13 óra: Szabó SE—D. Kinizsi, DUSE—STC, HODGEP—Gyula, Lehel—Eger, Asztalos SE—Szolnok, Papp SE—Szarvas—Gyöngyös, Papp SE—MVSC, Bem SE—Szolnok.
November 15., 13 óra: D. Kinizsi—HODGEP, Gyöngyös—DUSE, Szabó SE—Bem SE, Gyula—Papp SE, MVSC—Szarvas, STC—Asztalos SE, Kazincbarcika—Lehel, Eger—Szolnok.
November 22., 13 óra: DUSE—MVSC, Papp SE—D. Kinizsi, HODGEP—Szabó SE, Szolnok—Szarvas, Gyöngyös—Papp SE, Asztalos SE—Gyöngyös, Szarvas—Gyula, Bem SE—Eger.

Egyetemi tanári és docensi kinevezések a DOTE-n

Az egészségügyi miniszter egyetemi tanárrá nevezte ki dr. Nagy Tibort, az I. sz. Sebészeti Klinikára, dr. Kovács Tibort az Élettani Intézetbe. Az egyetemi tanárok dr. Karmazsin László, a DOTE rektora előtt július 9-én esküt tettek, ezt követően került sor az új docensek beiktatására. Dr. Asztalos Miklós, a Szülészeti és Nőgyógyászati Kli-

nikára, dr. Boján Ferenc a Közegészség- és Járványtani Intézetbe, dr. Czako Zoltán a II. sz. Sebészeti Klinikára, dr. Jenei Ilona a Marxizmus-Leninizmus Intézetbe, dr. Rozgonyi Ferenc a Mikrobiológiai Intézetbe, dr. Süveges István a Szemklinikára, dr. Vitális Sándor a Biológiai Intézetbe kapott docensi kinevezést.

KISZ-esek kitüntetése

A KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottsága székházának tanácstermében tegnap, július 10-én délelőtt kitüntették a fiatalok tisztá, kulturális környezetünkért KISZ-mozgalmi akcióiban eredményesen dolgozó kollektívákat és

személyeket. A húsz kitüntetést Szombati Béla, a megyei KISZ-bizottság titkára adta át az elenjáróknak. Az ünnepségen részt vett Farkas József, a megyei tanács környezet- és természetvédelmi titkára is.

Ahány ház, annyi pavilon?

Az Újkeresztény városképe érdekében kimondták, hogy az itt elhelyezendő pavilonok a Finommechanikai Vállalat által készített tetszős típusok lehetnek. E fajtából mégis összesen 1, azaz egy darab van, a Jerikó utca 16. szám előtti virágbolt. Itt a debreceni Városgazdálkodási Vállalat rendezkedik be. A lakótelepen kevésbé szép alumínium építmények bántják a szemet. Kérdésünk: miért csak a fenti vállalatra volt kötelező a típuselőírás? G. J.

Több a tej és a tejtermék

A szarvasmarha-tenyésztés fejlesztésére 1976-ban hozott kormányhatározat végrehajtásának eredményeként a tejtermelés évenként 5,6 százalékkal növekedett, s a mezőgazdaság 1980-ban 10 millió literrel teljesítette túl az előíránytól 2,350 millió liter tej termelését — állapította meg a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság és a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium a tejtermelés, feldolgozás és fogyasztás helyzetét vizsgálva. A tejipari vállalatok és termelőszövetkezetek tejfeldolgozók tavaly több mint 2000 millió liter tejet vásároltak fel, csaknem 400 millió literrel többet, mint 1977-ben. Az ipar számottevően gyarapította a tejtermékek választékát is: 1978-ban 7, az utóbbi két évben 9-9 új terméket állított elő, a többi közt ízesített joghurtokat, sajtokat, túrókrémeket és fagyalaltokat.

A tej és tejtermékek minősége jobb, mint régebben volt, csomagolás — némelyik sajtlevele és a zacskós tej kivételével — megfelelő a fogyasztói igényeknek. A tejipar és a kereskedelem sokkal több helységbe és boltba szállít tejet és tejterméket, gondoskodott arról, hogy a vendéglátó-ipari üzletek vasárnap tejet is árussítsanak. A vállalatok, az ÁFESZ-ek előírták boltjaik számára a kötelező minimális választékot, illetve tejterméket, ez több boltban hiányos, annak ellenére, hogy a tárolási feltételek javultak, nagyobb a hűtőkapacitás.

Az ellátás javulásának eredményeként növekedett a fogyasztás is. Lakosonként évente átlagban 162 liter tejet fogyasztunk, 20 literrel többet, mint néhány évvel ezelőtt. A bölcsődéket és az óvodákat rendszeresen ellátják tejjel és tejtermékekkel, az általános iskoláskorú gyermekeknek azonban mindössze egynegyede részesül a szervezett tejellátásban. Csaknem 2500 általános és középiskola vesz részt az „iskolatej” akcióban, több, mint néhány évvel ezelőtt, de még mindig kevés. Jóllehet példamutató helyi kezdeményezések — hűtőpult felszerelése révén megvalósított önkiszolgálás, tejtautomata beszerzése, felsőtagozatos tanulók, a szülői munkaközösség tagjainak közreműködése — bizonyítják: lehetséges az iskolai tanulók szervezett tejellátása. (MTI)

Bőséges árufelhozatal az élelmiszerpiacon

A debreceni élelmiszerpiacon meglátszott, hogy a kertészekből sok termést hoztak fel. A szabadpiac felhozataláról és árák alakulásáról a következőkben számolunk be: morzsoló tengeri 6, napraforgó 28-30, első osztályú burgonya 6-8, új burgonya 8-10, sárgarépa 12-20, petrezselyem 20-30 forint kilogrammonként. Egy darab zeller 3-4 forint, egy csomó retek 3-6 forint, a zöldhagyma csomója 3,50-5, a főző vörshagyma csomója 10-14. A fokhagyma még mindig drága, darabja 2-3 forint. A fejes káposzta 8-10, a kelkáposzta 7-16 forint, egy fej saláta 3-4 forint, paraj 18-22, sóska 10-16, karalábé 8-12, karfiol 12-18, paradicsom 15-36, zöldborsó 16-40, főzötök 3-6,

uborka 2-12, zöldbab 6-12, zöldborsó 25-30 forint kilónként. A gomba drága, kilója 150 forint. Sok az alma, minőségétől függően 6-20 forint között váltakozik az ára. A cseresznye 28-32, a meggy 15-23, a kajszibarack 18-30, az őszibarack 18-35, a málna 30-40, a ribizke 10-16, az egres 5-10, a sárgadinnye 44-45, a dióbeli kilója 100-120 forint. A savanyú káposzta kilóját 16 forintért adják.

Az élő tyúk 34-36, az élő csirke 45-58, a sovány élő kacsa 42-52, a vágott csirke 65-70, a vágott tyúk 60-65 forint kilónként. A tojás darabja 2-2,20. A tejfő és a tehéntúró egyaránt 60 forint, a sajt pedig 90 forint kilónként.

I. éves hallgatók munka közben (Fotó: Kőszeghy)

Termelési gyakorlaton

A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalatnál tölti nyári termelési gyakorlatát 66 szakközépiskolás, 34 főiskolai hallgató és 11 egyetemi hallgató. A szakközépiskolás magasépítő tanuló a Nagyerdő Gyógyfürdő építkezésén, az I. éves főiskolai hallgató az Újkeresztény 4/A jelű üzletházak építkezésén végeznek kőműves munkát vállalati szakoktatók irányításával.

A szakközépiskolás építőgépész-tanulók a vállalat gépjáratató üzemeiben építőgépész- és gépjáratató brigádokban dolgoznak. A II. éves főiskolai hallgatók és a III., IV. éves egyetemi hallgatók a szakterületüknek megfelelő vállalati szakemberek irányításával technikus, művezetők és egyéb műszaki jellegű munkát végeznek. A termelési gyakorlatokhoz a vállalat jó feltételeket biztosít.

KIÁLLÍTÁSOK. Július 12-én 11 órakor új állandó kiállítás nyílik a kalocsai Viski Károly Múzeumban. Az ásványok és az élet, a Kalocsai éremgyűjtemény című kiállítások mellett a látogatók megismerkedhetnek a kalocsai Sárköz történetével, néprajzi hagyományával is.

TÉRZENE. A hajdúszoboszlói városi fúvószenekar ezen a nyáron is folytatja a hagyományos nyári térzene sorozatát. Július 12-én délelőtt 10 órakor a strandfürdő bejárata előtti téren lesz a nyitóhangverseny. Az ötvenéves jubileumát ünneplő zenekart Kovács János vezényli.

A műemlékek védelméért

A műemléki albizottságok Kecskeméten, július 7-9. között megrendezett XI. országos Műemléki Felügyelőség kiemeltkedő műemlékvédelmi tevékenységükért jutalomban részesítette megénkből dr. Borsay Sándort, a Hajdú-Bihar megyei Műemlékvédelmi Albizottság ügyvezető titkárát, dr. Szamosújvári Sándor tanárt, Sági Lajos nyugdíjast, a megyei MAB tagjait, dr. Angyal Lászlót, a MAB elnökét, dr. Letényi Árpádot nyugalmazott főépítést, a MAB titkárait, Tóth Zoltán tanárt, az Ybl Miklós Építőipari Főiskola tanszékvezetőjét, valamint dr. Mody Györgyöt és Masits Lászlót, a Déri Múzeum főmunkatársait.

ATELEPÍTETT OLVASÓKÖR. Az ópusztaszeri skanzenbe telepített át a Székkutas községben, múlt század végén készült olvasókori épületet. Az olvasókör a hajdani parasztagadák művelődését, szórakozását szolgálta.

NYOMOGOMBOS KAPCSOLÓK VESZPREMBŐL. A veszpremi Bakony Művekben NSZK-licenc alapján új nyomógombos kapcsolók gyártását kezdték meg, melyek személygépkocsikban és más járművekben alkalmazhatók több különböző egység működtetésére.

ÖREGEK NAPJA HAJDÚHADHÁZON. A hagyományhív híven Hajdúhadházon, az Új Barázda Termelőszövetkezetben ismét megtartják az öregek napját — Berekfürdőn. Indulás július 13-án, hétfőn reggel hét órakor az Új Barázda Tsz irodájának udvaráról.

HÍREK

1981. július 11., szombat
Nóra, Lili napja
A Nap két 4.58 — nyugszik 20.40 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Keleten és csökkenő felhőzet, majd országosra nappali gomolyfelhő-képződés. Szórványosan kialakuló helyi záporok, zivatarok. Általában mérsékelt szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 25, 30 fok között. (MTI)

VÁRADI HÉDI HAJDÚSZOBOSZLÓN. Július 13-án 16 órakor a hajdúszoboszlói művelődési központ nagyeremében hallhatják a gyerekek Váradi Hédi Mesekosár című gyermekműsorát. Este 20 órakor ugyanott Mindenütt csak két az ég címmel legkedvesebb szerepeiből és népszerű sanzonokból összeállított műsort mutatja be a felnőt看 közönségnek.

VASÁRNAP KIRAKODÓ-VÁSÁR BALMAZÚJVÁROSON. Július 12-én 8-tól 18 óráig országos népművészeti és iparművészeti kirakodóvásárt tartanak Balmazújvárosra. A vásár mellett egész nap kellemes programok várják az odalátogatókat — térzene, népzene és néptáncműsor, a Vojtina bábggyűjtés, népművészeti kisfilmek vetítése és este 19 órakor furdobál.

MEZŐGAZDASÁGI VERSENYTÁRGYALÁS. Új jelenség tapasztalható a mezőgazdaságban. Szélesítik a beruházók választási lehetőségeit, pályázatokat írnak ki különböző építkezésekre. Példá erre a kocsi Aranykálász Termelőszövetkezet, mely sertéstelep építésére, illetve bővítésére hirdetett meg versenytárgyalást.

Horgászverseny Fancsikán

A debreceni Fáklya Horogász Egyesület a közelmúltban a Fancsika I. víztározón rendezte meg szokásos évi horgász versenyt. Az utóbbi esztendő intenzív halastárolásának eredményeként kitünő eredmények születtek, hiszen a felnőtteknél győztes Durgó Sándor három pontyot fogott, összesen 11,75 kg súlyértékben, míg a második helyezett Farkas Mihály által kifogott egyetlen ponty nem kevesebb, mint 10,75 kg-ot nyomott a mérlegben. Az ifjúágiaknál Horváth Árpád, a gyermekeknel Gulyás Zoltán szerepelt a legjobban.

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Kilencven évvel ezelőtt, 1891. július 11-én született Erzsébet, és 46 éves korában, 1937 augusztusában halt meg egy véletlen baleset okozta vérmegézés következtében Moszkvában Biermann István, a magyar és a nemzetközi kommunista mozgalom kiemelkedő harcosa, a Kommunista Magyarországi Pártjának egyik alapítója.

Munkás családból származott, s kiváló képességeinek köszönhetően, hogy ösztöndíjjal felvették az Alkotmány utcai felsőkereskedelmi iskolába, ahol 1908-ban kitünő eredménnyel érettségizett. Csakhamar elismert pénzügyi szakember lett. Elvittek katonának, de betege miatt hazakerült, s 1918-ban egyre szoruló helyzetben kapcsolódott be a politikai életbe. 1918 október 31-én Vágó Bélával és Korvin Ottóval együtt fáradszótlanul járta a fővárosi munkásnegyedeket, gyűléseket, hirdette, hogy „ez még nem az igaz forradalom, az igaz csak jönni fog”. Tevékenyen részt vett a KMP megalapításának előkészítésében, majd az áprilisi választások után az 500-as Munkás- és Katonatanács elnöke, a fővárosi direktórium vezetője lett.

A Tanácsköztársaság vérbefojtása után börtönbe vetették, ahonnan fogolycseré után szabadult, s került ki a Szovjetunióba. Fontos gazdasági posztokon dolgozott: 1935 tavaszán — a magyar emigránsok közül elsőként — Lenin-renddel tüntették ki Moszkvában, a Novo-gyevicsi temetőben van eltemetve.

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ

Barna Ildikó
Telefon: 12-144

A lottó nyerőszámai

18, 19, 27, 54, 56

Balatoni nyár

Napról napra növekszik a Balatonnál üdülő hazai és külföldi vendégek száma. Sokszerezen napoznak, fürdőznek a tó vizében. A déli parton a Sióutort kempingjében, nyaralótelepein már több mint tizezren tartózkodnak, s a zamárdi autós I., valamint a fonódó-bélatelepi kempingben már telt ház van. Az IBUSZ által bérlet üdülőszállók kihazárlásága is jobb a tavalyinál. A Sióutort szállásheyein a múlt év hasonló időszakhoz viszonyítva tizenhatszázalékkal emelkedett a vendégek száma. A forgalomnövekedésben közrejátszott a jól indult előzező, a nyári május. (MTI)

Réltvényfejtők figyelmébe!

A Napló 1981. június 21-i számában megjelent keresztrefejtés helyes megjelölése: „Tegnap a fa dűzadt ága őrösen nyúlt a világra, s ma virágát van tele”. 50-50 forintos könyvtárlányt nyertek: Erdélyi Anikó Debrecen, Simonyi ú. 49.; Répay Béláné Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky u. 3.; Vári Erika Debrecen, Hajdú János u. 14.; Forján Tibor Debrecen, Gyöngyösi u. 4.; Szabó Sándor Debrecen, Simonffy u. 27.; Turcsányi Béla Debrecen, Varga u. 5.; Varga-Bai András Debrecen, Csapó u. 72.; Smir István Biharkeresztés, Szacsval u. 11.; Tóth Béla Polgár, Hősök útja 33.; Tóth Irméné Hajdúdorog, Tanító u. 22.

KÖZLEMÉNYEK

Kedves Ugyfeleim! Elkötöztem. Uzenetfelvételt: Bajcsy Zs. u. 13. hátul, Fazekasnéknál. Levélcím: Damjanich u. huszonhárom, 4028. Papp Endre; RTV-műsorszerez mester. (x)

A Magyar Autóklub debreceni szervezete személygépkocsivezetői tanfolyamot indít. Jelenkeztes határidő 1981. augusztus 5-ig. Debrecen, Szabadság u. 96. sz. alatt. A gépkocsivezető-tanfolyam díjának kiegyenlítésére részletfizetési kedvezményt biztosítottunk. (x)

Bata Jánosné nőfodrász (Dobsona u. 5.) betegségtől felgyógyult, szeretettel várja kedves vendégeit. (x)

Aramszünet lesz július 16-án 9 órától 12 óráig a Simonyi ú. páros oldalán a 24. számú a Pálma cukrászdáján, a Lisznyai u. páratlan oldalán. (x)

MOZI • TV • MOZI • TV

NEVEM: SENKI (olasz western film, 12.00 Keresztelés, 12.25-13.05 A Tv galériája, 14.52 Műsorismertetés, 14.55 Összeállítás, 15.30 Stop. Közlekedj okosan! 15.35 Gólszák, 16.05 Képzőművészet, 16.15 Reklám, 16.20 Hajdúörök, Ausztrál filmsorozat, 17.10 Hírek, 17.15 Reklám, 17.20 Sorstársak, 17.35 A mozival Kémi. Szovjet filmsorozat, 18.00 Móri '81. Zenei diavetület, 18.30 Tv-mozik, 18.30 Mongol Népkoztársaság nemzeti ünnepe, 19.00 Reklám, 19.10 Idősebbek is elkezdhetik... 19.15 Esti mese, 19.30 Tv-híradó, 20.00 Vers — mindenkinél, 20.05 Szeszélyes évszakok. Szórakoztató magazin, 21.10 Kapcsoljuk a győri Kisfaludy Színházat! A színpadon — Kovács Kati, 22.00 Tv-híradó 3, 22.10-23.35 Folytatás, Henry! Angol filmvígjáték

TV-híradó, 20.00 Zenés műsor, 21.10 Sport híradó, 21.20 Nyomozták. Francia film 2. rész, 23.05 Az NDK Tv zenés szórakoztató műsora, 23.30 Józsefvárosi tévésorozat, 0.15 Hírek.

POZSONY (2. műsor)
15.35 Hangverseny, 16.30 Lőverseny, 17.30 Vörös és fekete. Szovjet tévésorozat, 18.40 Találkozás szovjet művészekkel, 19.30 Dokumentumfilm, 19.55 Vers, 20.00 A nagy mogul. Tévifilm, 21.00 A Tv-híradó szerkesztőségében, 21.10 Zenés műsor, 22.20 Zenekar. Tevégiáték.

BUKAREST
8.20 Iskolatévé, 9.00 A keresés (amerikai film, 1sm.), 10.40 Nyelv és irodalom, 11.00 Reklámok — nagy előadók, 12.00 Művészeti-kulturális-sport revü, 12.15 Mongólia, a tisztá égbolt országja, 17.50 A legkisebbeknek, 18.00 Tv-híradó, 18.30 Országjárás, 18.55 Tv-album, 19.40 Dallas (amerikai filmsorozat 15. rész), 20.30 Humor perceről percre, 21.05 Tv-híradó, 21.30 Tv-nokturnó.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MÚSORA

8.30 Hírek. Időjárás. Lap-szemle. Évfordulónaptár, 8.45 A héten történt, 9.00 Hétfégy teríték, zenevel, 9.10 On kérdés az ipari szövetkezetek szolgálatáról, az illetékesek választottak hallgatóink level. 9.15 telefon-kérdéseire Szerkesztő: Részvételgyi Erzsébet, 9.45-10.00 Észak-tisztántul krónika. Lap-szemle, Műsorelézetes.

AZ ANYAKÖNYVVÉZETŐ NEM VÁLÍK (szovjet) Vig de. 1/10, 1/12.

A TŰLÉLES ÁRA (NSZK) Apolló 6, 8.

A BETYÁRKAPITÁNY (román) 16 mm-es vetítés fekete-fehérben Híradó 1/10, 1/8.

EGYSZEREGY (magyar) Híradó 1/12, 1/2, 3/4, 3/6

KRAMER KONTRA KRAMER (amerikai) Meteor kert 9.

Nagysikerű rövidfilmek: Nagyerdő disco este 7-től 11 óráig. Vetítés a disco szünetében.

A KIS MUCK TÖRTÉNEJE (NDK) Meteor mese 3, 3/6.

FEHÉR TELEFONOK (olasz, 18) Művés 5, 1/8.

PANTALEON ÉS A HÖLGYVENDÉGEK (dominikai, 18) Petőfi kert 9.

A SAH TÁNCOSNŐJE (szovjet) Vig mese 3/4, 6.

A SVÉD, AKINEK NYOMA VESZETT (magyar-svéd) Vig 3/2, Apolló 4.

BUDAPEST (2. műsor)
17.13 Műsorismertetés, 17.15 Rab ember fia, Tévifilm, 18.45 Milyen partinerek vagyunk? 19.30 Tv-híradó, 20.00 Vers — mindenkinél, 20.05 Bartók: Egnemű kórusok, 20.10-22.55 Thyl Ulempiegel. Komédiás játékok két részben, Kb. 21.25 Tv-híradó 2.

POZSONY (1. műsor)
8.20 Pionírok műsora 11.05 Francia tévésorozat, 12.10 Zenés műsor, 12.45 Tv-híradó, 13.00 Szovjetunió-Egyesült Államok nemzetközi atlétikai találkozó, 16.30 Egy kis muzsika 16.50 Katonák műsora, 17.45 Kicsinykék műsora, 18.20 Szórakoztató műsor, 19.05 Válaszolunk nézőink leveleire, 19.10 Esti mese 19.30